

Ca sa ai rezultate in investitii trebuie sa inveti sa gestionezi perioadele de scadere

Ca in orice aspect al vietii, ca sa ai succes in investitii trebuie sa faci unele sacrificii si sa inveti sa treci peste suferinta.

De exemplu:

- Vrei sa ai o alimentatie sanatoasa? Trebuie sa inghiti in sec cand altii se indoapa cu dulciuri si carbohidrati si sa te prefaci ca broccoli sau salata din fata ta are un gust delicios.

- Vrei sa ai o conditie fizica si silueta de invidiat? Trebuie sa faci cat mai mult sport, sa alergi pana transpiri, sa faci intindere musculara, sa strangi din dinti cand te lasa picioarele la alergat sau cand ridici greutatea, sa-ti impingi organismul peste ce este obisnuit in mod normal.

- Vrei sa devii bun in domeniul pe care ti l-ai ales sa profesezi? Trebuie sa-ti petreci sute de ore studiind domeniul, citind sute de materiale de specialitate, practicand sute sau mii de ore ceea ce ai studiat, adica sacrificandu-ti timpul.

Ok, ok, si ce legatura are asta cu investitiile?

Unul dintre cele mai importante aspecte care fac diferenta intre a avea succes in investitii sau a esua, este modul cum reusesti sa gestionezi perioadele dificile, in care investitiile tale inregistreaza o scadere. Daca atunci cand citesti in presa titluri de genul: "Bursa se prabuseste. Scoate-ti centurile de siguranta!" te lasi prada impulsurilor si ca sa eviti **suferinta** sau **starea de neliniste** primul lucru pe care il faci este sa vinzi ca sa scapi de tot ce inseamna investitia, inseamna ca ai esuat.

Cel mai prost lucru pe care il poti face dupa o scadere puternica a portofoliului tau de investitii este sa vinzi. In acel moment pierderea ta "teoretica" devine o pierdere "sigura" fara posibilitatea de a o mai recupera. O alta tactica foarte daunatoare este ca dupa o scadere sa astepti sa revii pe zero sau un usor plus ca sa iesi din respectiva pozitie. Cu alte cuvinte ai sacrificat o perioada din viata ta doar ca sa nu obtii nimic la sfarsit.

In acelasi timp experienta aceasta **dureoasa** nu o vei mai dori sa o repeti si in multe cazuri nu vei mai dori sa faci investitii.

Te vei refugia cu toti banii in depozite bancare sau titluri de stat "sigure" sau mai rau, vei lasa banii pe contul curent, si in acest mod iti garantezi ca **nu vei avea niciodata succes** in investitii si nu vei face niciodata performanta sau obtine castigurile dorite pe termen lung.

Daca in schimb atunci cand iti vezi investitiile scazand mai multe zile, saptamani sau cateva luni la rand **strangi din dinti** si inveti sa-ti **gestionezi emotiile**, eventual pentru ca te-ai pregatit pentru astfel de momente si nu ai intrat cu toti banii, ai pus niste bani deoparte pentru zile negre ca sa cumperi "la oferta", investesti dupa pierderi mai puternice ca sa cumperi mai ieftin, acest comportament te va transforma intr-un investitor de succes.

Ganditi-va ca de fiecare data cand un investitor cedeaza si isi vinde activele, intotdeauna exista cineva de cealalta parte care abia asteapta sa cumpere la preturi mai mici ca sa faca un profit mai mare.

Nu conteaza daca investesti direct (cumperi actiuni, obligatiuni etc) sau printr-un fond de investitii. Daca nu reusesti sa-ti gestionezi fricile si emotiile, indiferent de performanta activelor in care investesti sau de performanta pe care administratorul o obtine cu fondul pe care l-ai ales, poti sa pierzi bani daca vinzi dupa o perioada cu performanta slaba si cumperi numai dupa o performanta foarte buna (dupa cresteri peste performanta medie a fondului sau activului).

Incepi sa transpiri cand vezi un -2% fata de investitia initiala sau fata de un maxim atins recent? Te strange stomacul la o scadere de 5% in decurs de o saptamana sau o luna? Dar cand iti vezi portofoliul coborand cu 10%, 20% sau 30%?

Cu cat reusesti sa te calmezi si sa-ti gestionezi fricile si suferintele la corectii mai mari, cu atat vei putea sa-ti plasezi portofoliul conform unei alocari mai agresive, cu o pondere mai mare in actiuni si sa inregistrezi randamente mai ridicate, adica sa ai un succes mai mare in investitii.

Nu te-ai nascut cu un anumit profil de risc, iar de cele mai multe ori caracterul mai conservator al profilului tau de risc este cauzat de o necunoastere cu privire la domeniul investitiilor sau de lipsa de experienta cu privire la instrumentele financiare mai riscante.

Partea buna este ca te poti antrena si poti invata in timp sa-ti gestionezi frica de scaderi si disconfortul creat de acestea.

Cum poti sa faci acest lucru?

1) Ințelege fenomenul investitional. Educa-te financiar

Este un fapt cunoscut ca ne temem in primul rand de ceea ce nu cunoastem. Daca nu cunoastem ceva nu ne simțim confortabil in preajma acelui lucru.

La inceputurile omenirii, multi se temeau de trasnete sau de foc. In prezent unii se tem de tehnologia 5G.

Sa investesti sume mari de bani dintr-o data (in loc de sume mai mici o data la 3-6 luni, sau constant luna de luna) in produse pe care nu le intelegi si cu risc ridicat este ca si cum te-ai duce la razboi fara sa-ti cunosti inamicul.

Cand vine vorba de investitii, in primul rand trebuie sa intelegi ce cauzeaza cresterea sau scaderea unui activ/produs de investitii.

Nu o sa intru in detalii pentru ca este peste scopul acestui material, dar sunt nenumarati factori care pornesc de la sentimentul de moment al investitorilor, marcare de profit dupa cresteri puternice anterioare, evolutia economica mai slaba sau in accelerare, performanta economica a companiei in care faci investitia, evenimente politice, schimbari fiscale si legislative etc.

In al doilea rand trebuie sa stii ca exista unele centuri de siguranta, care atenuaza impactul scaderilor in timp. Pentru actiuni acestea sunt dividendele distribuite anual de companiile in care se fac investitii, pentru obligatiuni - cupoanele incasate trimestrial, semestrial sau anual.

Nu trebuie sa devii un profesionist in investitii si sa descoperi toate detaliile, dar trebuie sa cunosti cel puțin baza.

2) Testeaza limitele profilului tau de risc si vezi cum reactionezi

Nu poti sa-ti cunosti limitele pana nu le incerci.

Intra pe o platforma demo a unui broker (firma de intermediere) si vezi cum evolueaza in timp real pe parcursul a 6 luni - 1 an preturile activelor in care "investesti" virtual sau poti sa-ti deschizi un cont real si sa plasezi niste sume mici de bani in astfel de active.

Ti se pare complicat sa-ti faci un portofoliu diversificat de active si sa selectezi actiuni, obligatiuni?

Pune niste bani de test, sume mici in diverse fonduri de investitii cu diverse profile de risc si citește rapoartele lunare, sau semestriale si vezi cum evolueaza in timp acestea si daca poti sa faci fata evolutiei lor in diverse perioade mai slabe, caracterizate de scaderi.

In acest mod te poti familiariza cu amplitudinea scaderilor in timp si cu frecventa acestora, cat de des au loc.

De exemplu, pe bursa de la Bucuresti, indicele BET inregistreaza aproape anual o scadere fata de maximele atinse la un moment dat de 20% - 30%, dar numai de doua ori in istoria de peste 20 de ani a pietei s-a intamplat ca bursa sa inchida anul cu o asemenea scadere, de obicei fiind recuperata integral sau partial pana la sfarsitul anului.

Odata ce stii ca la cateva luni sau o data pe an poti sa inregistrezi o scadere mai mare si esti pregatit psihic sa o intampini, o vei gestiona mai usor si cu mai multa inteligenta in avantajul tau.

Trebuie sa iei in calcul ca una este sa-ti vezi cei 100 de RON inregistrand o scadere de 5% si sa pierzi 5 RON si alte sa-ti scada portofoliul de 100.000 RON cu 5% si sa vezi o pierdere teoretica de 5000 RON.

Cu cat vei acumula o suma mai mare in investitii cu atat te vei simti mai putin dispus sa risti. De aceea este bine sa plasezi in investitii doar sumele pe care ti le permiti sa le pierzi sau la care nu vrei sa apelezi in urmatorii 5 - 15 ani, chiar daca prin diversificare pierderile sunt de moment si recuperabile in timp.

Cand vei stii ca esti pregatit mental pentru investitii de succes?

Ai investit in educatia ta financiara, ai testat mai multe plasamente de investitii ca sa te familiarizezi cu profilul lor de risc, dar cum iti poti da seama ca esti cu adevarat pregatit? Raspunsul este: atunci cand incepi sa te bucuri ca vezi o scadere si nu te mai deranjeaza in niciun fel sa vezi ca investitiile tale mai trec si prin perioade mai slabe.

Sa va spun un secret: investitorii profesioniști deabia asteapta corectiile. Ele sunt oportunitati prin care poti cumpara active bune la preturi mai mici. In acelasi timp corectiile reduc presiunile din piata. Niciun activ nu va creste la nesfarsit fara sa scada. Cu cat un activ se corecteaza mai des cu atat scad sansele ca pe viitor pretul sa inregistreze o scadere mai puternica.

Ca si in cazul unui cutremur, cu cat avem cutremure mai dese si de mica amplitudine cu atat scad sansele ca pe viitor sa avea de-aface cu un adevarat cataclism.

Pentru un investitor cel mai bun scenariu este cel in care pe o tendinta de crestere pretul inregistreaza corectii mici si dese. Daca o perioada foarte lunga pretul nu se corecteaza, exista sanse mai mari ca pe viitor sa urmeze o scadere semnificativa.

Sunt multe persoane care au capacitatea de a-si asuma riscuri mari (au venituri active ridicate din salarii sau averi importante, nu sunt supraindatorati, nu au obligatii mari in anii urmatori), dar nu au toleranta la risc necesara si nici nu vor sa auda de plasamente in active care pot sa inregistreze scaderi, chiar si temporare. Teoria spune ca in cazul lor consultantul trebuie sa faca tot posibilul pentru a-i acomoda in vederea asumarii unui risc mai ridicat.

De asemenea, exista persoane care nu au capacitate sa-si asume riscuri (au venituri sau economii mici, sunt supraindatorati sau au cheltuieli financiare mari sau obligatii financiare in crestere) dar ar fi dispusi sa riste sume de bani. Inainte de a risca bani in investitii, cei care se afla intr-o astfel de situatie trebuie "sa sufere" mai intai, adica sa isi urmareasca atent cheltuielile si sa renunte cate putin la cele care nu sunt cu adevarat importante pentru acumularea de economii, sau sa-si creasca venitul activ.